

BILLETTER - HJESPER - DEPARTEMENTET	
PROJEKT	PLS
08.173 - 124	
ARKIV	412.3
TILSKRIFTE	

JERNBANEFORUM ØST

30. april 2008

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Kopi: Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Nasjonal transportplan 2010-2019 – høring av transportetatenes forslag

Vi viser til transportetatenes forslag til Nasjonal transportplan 2010-2019 som ble sent ut på høring 17. januar 2008 med høringsfrist 30. april.

Jernbaneforum Øst ønsker å avgi uttalelse til det foreliggende høringsforslag til NTP 2010-2019, og har på sitt årsmøte 23. april 2008 vedtatt å avgi følgende uttalelse:

1. Klima og miljø

I planforslaget vies det innledningsvis stor plass til beskrivelse av den klimautfordringen som det norske samfunnet står overfor. Regjeringens mål i klimameldingen er at utslipp av klimagasser fra transport skal reduseres med 2,5 - 4 mill. tonn i forhold til en prognose for 2020. Dette stiller nye krav til transportpolitikken, siden transporten forventes å vokse også i årene framover.

Overføring av person- og godstrafikk fra veg til jernbane er et vesentlig grep i å nå de klimapolitiske mål. Jernbaneforaene kan vanskelig se at de konkrete delene av planforslaget er i nærheten av å svare ut de utfordringene som beskrives innledningsvis.

Planforslaget viser at innenfor de rammer transportetatene er blitt pålagt å forholde seg til, er det ikke mulig å presentere et forslag som oppfyller de overordnede mål for transportsektoren, eller de nasjonale målsettinger for transportsektorens bidrag til reduksjon av utslipp av klimagasser.

2. Investeringsrammer for jernbane

Planforslaget er transportetatenes faglige innspill til utvikling av transportsektoren, begrenset av en (av departementet) på forhånd fastlagt økonomisk ramme. Jernbaneforum Øst savner Jernbaneverkets faglige beskrivelse av:

- hvilke rammer som er nødvendig for å nå de politiske mål som er satt
- hvilken måloppnåelse man oppnår med de økonomiske rammer som departementene har satt.

Jernbaneforum Øst mener at den fastlagte rammen er for liten i forhold til tidligere utførte stamnettsutredninger og savner en synliggjøring av dette i NTP.

Jernbaneforum Øst slutter seg til forslaget om økt ressursbruk til drift og vedlikehold, men for å oppnå en rask og vesentlig økning i jernbanetransporten – og dermed oppfylle nasjonale og

regionale transportmål og intensjoner i "klimaforliket" – må investeringene mer enn fordobles i forhold til planrammen.

Jernbaneforum Øst krever at de totale rammene for jernbane økes med 60 %. Gjennom en slik satsing vil de viktigste dobbeltsporparseller og kryssingsspor på Østlandet kunne utbygges raskt, noe som også vil tilrettelegge for eventuell framtidig satsing på høyhastighetstog.

3. Alternativ finansiering av investeringstiltak.

Målet om samordnet areal- og transportplanlegging forutsetter forutsigbarhet og troverdige fremdriftsplaner for statlige investeringsplaner. Rasjonell prosjektgjennomføring gir også sparte kostnader og framskynder den samfunnsmessige nyttegevinst av statlige investeringer. Spesielt for de store jernbaneprosjektene synes det å være et betydelig innsparingspotensial, som ikke kan utnyttes uten økte bevilgninger eller nye grep for prosjektgjennomføring.

Som eksempel på slik innsparingspotensial viser vi til etatenes informasjonsmøte om NTP i Arendal 7.02.08 hvor Jernbaneverkets regiondirektør beskrev at optimal fremdrift for prosjektet nytt dobbeltspor Lysaker-Asker ville redusert investeringskostnadene med 560 millioner kr og økt den samfunnsmessige nytten med 1130 mill kr – i forhold til den fremdriften som er gjennomført basert på årlige bevilgninger over statsbudsjettet.

Jernbaneforum Øst forutsetter forslaget om prosjektfinansiering får politisk tilslutning slik at etatene gis økonomisk mulighet til rasjonell prosjektgjennomføring av de prosjekter det er faglig riktig å gjennomføre.

4. Østfoldbanen

Østfoldbanen er det "ene benet" i det Nordiske Triangel og en viktig del av intercity-triangelet på Østlandet. Gods på jernbanen til utlandet går i hovedsak på Østfoldbanen.

Fra begynnelsen av 1990-tallet har det foreligget planer for dobbeltsporutbygging Oslo – Halden som en del av det viktige intercity-triangelet på Østlandet. I følge Jernbaneverket er det ingen praktiske hindringer i veien for å fullføre dette i løpet av en tiårsperiode. Jernbaneforum Øst vil legge dette ambisjonsnivået til grunn for jernbanesatsingen for NTP 2010-2019.

Jernbaneforum Øst beklager at ingen av prosjektene i Østfold er med selv ved en 20% økning i rammen. Strekningen Sandbukta - Moss stasjon er en del av Østfoldpakka fase 1. Tidligere vedtak i Regjering og Storting har gitt lokalsamfunnet en forventning om at dette prosjektet nå bør komme til utførelse. Bl.a. er man nå klare til å starte en detaljplanlegging fra Jernbaneverkets side. Kommunen har forskuttert frikjøp av eiendom til titalls millioner kroner, næringsliv og befolkning forventer nå en snarlig gjennomføring.

Jernbaneforum Øst vil påpeke at det gir liten mening å planlegge lokalt når man ser helt bort i fra forrige plan i ny NTP. Det er behov for økt statlig innsats til finansiering av jernbaneutbyggingen i Norge. Det er særlig kritisk at nytt dobbeltspor Oslo – Ski ikke er prioritert i NTP-forslaget. Dobbeltsporet er et høyst nødvendig prosjekt for å bedre trafikkavvikling for hele transportnettet i Oslos sørkorridor, for et mer effektiv og pålitelig jernbaneforbindelse til Østfoldbyene, og som et første ledd i en langsiktig utvikling av raskere jernbaneforbindelse (høyhastighetstog) mot Sverige og kontinentet. Dobbeltspor på

strekningen Oslo-Ski har avgjørende betydning for Østfoldbanen, med påkobling til både Østre og Vestre linje. Jernbaneforum Øst krever at Regjeringen legger inn finansiering av dobbeltspor på denne strekningen når de fremmer saken for Stortinget.

Østfoldbanens østre linje må vedlikeholdes og oppgraderes for å få mer persontrafikk over på bane, i samsvar med samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen. Med dagens standard er det store problemer med å opprettholde punktligheten for togtrafikken. Jernbaneforum Øst støtter planforslagets forutsetning om økte rammer til drift og vedlikehold og forutsetter at dette medfører konkrete prioriteringer når det gjelder Østfoldbanens Østre linje.

Muligheten for prosjektfinansiering må vurderes på Østfoldbanen (forutsigbarhet og sammenhengende utbygging).

Utredninger om rask persontrafikk i Norge opererer med hastigheter på ca 200 – 250 km/t, noe som også kan oppnås på moderne spor for vanlig togtrafikk. Utredningene gir ikke overbevisende belegg for at det kan oppnås store tidsbesparelser ved å bygge flere baner gjennom Østfold. Jernbaneforum Øst ønsker ikke enda en barriere i Østfoldlandskapet, om det ikke kan dokumenteres at dette vil ha betydelige framføringsmessige og samfunnsmessige fortrinn framfor et dobbeltsporalternativ. Derfor ber Jernbaneforum om at videre utredning særlig ser på bygging av dobbeltspor gjennom Østfold med nye stasjoner og traséer gjennom byene Sarpsborg og Fredrikstad. Reisetiden for utenlandstogene kan reduseres betydelig med dette alternativet hvis sporet holder høy standard, og hvis det blir få stopp på strekningen. Nye stasjoner må da bygges slik at enkelte tog kan holde stor fart gjennom stasjonsområdene. Dobbeltsporet må bygges helt til Kornsjø og fortsettes på svensk side for å gi kapasitet for godstransporten.

Jernbaneforum Øst vil særlig be om at godstransport på jernbanen gis høy prioritet. Dette gjelder både transport til næringslivet i vårt område og den store transitt-transporten. En stor del av veitrafikken gjennom Østfold er med containere fra havna i Gøteborg som skal videre til hele Norge. Noe av dette kjøres med bil gjennom Østfold og Akershus til godsterminalen på Alnabru i Oslo, og fraktes videre på tog. Dette kunne med fordel settes direkte på toget i Gøteborg. Men da må kapasiteten på Østfoldbanen økes.

Jernbaneforum Øst slutter seg for øvrig til Akershus og Østfold fylkeskommunes høringsuttalelse til NTP 2010-2019 vedrørende jernbanen.

Med hilsen

Hans Erik Fosby

Sekretær for Jernbaneforum Øst

Sekretariat v/Østfold fylkeskommune
Postboks 220
1702 Sarpsborg